

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

ПОЛІТОЛОГІЯ /
POLITICAL SCIENCE

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 052 «Політологія»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Освітня кваліфікація: доктор філософії з політології

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ДТЕУ

Голова вченої ради
/Анатолій МАЗАРАКІ/
(протокол № __ від «__» _____ 2023 р.)

Освітньо-наукова програма вводиться в дію з «__» _____ 2023 р.
(наказ від «__» _____ 2023 р., № _____)

**1. Профіль освітньо-наукової програми
третього рівня вищої освіти зі спеціальності 052 Політологія**

1 - Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Державний торговельно-економічний університет, кафедра філософії, соціології та політології
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти мовою оригіналу	Доктор філософії
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Політологія
Форма здобуття освіти	Очна, заочна
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з політології
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти: доктор філософії Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 052 Політологія
Обсяг освітньо-наукової програми	240 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію № 3572 від 23.06.2022, строк дії до 01.07.2026
Цикл/рівень	QF for ENEA – третій цикл, EQF for LLL – 8 рівень, НПК України – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня «магістр». Володіння вступником компетентностями та опанування результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 052 «Політологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (перевіряється вступними випробуваннями)
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньо-наукової програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	https://knute.edu.ua/file/MTEyNDI=/d99072e757e09b56951628471e9f9156.pdf
2 - Мета освітньо-наукової програми	
Підготувати висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця ступеня доктора філософії в галузі соціальних та поведінкових наук; розвинути в аспірантів дослідницькі навички в предметній області за рахунок більш глибокого розуміння політичних процесів, причинно-наслідкових зв'язків, суті політичних подій та явищ у минулому і сучасному; забезпечити консультативну підтримку у виконанні оригінальних наукових досліджень, що направлені на отримання нових наукових знань, підготовку та захист дисертації.	

3 - Характеристика освітньо-наукової програми

Предметна область	<p>Об'єкт(и) вивчення та/або діяльності: політичні відносини між акторами та інститутами на місцевому, національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), влада та урядування, політичні інститути та процеси, публічна політика, світова політика та політика окремих країн, міжнародних організацій та регіонів, воєнно-політичні (безпекові) аспекти взаємодії політичних суб'єктів.</p> <p>Цілі навчання: набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у сфері політології, застосовувати наукову методологію у дослідницькій та педагогічній діяльності, виконувати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: основні поняття, концепції, принципи сучасної політичної теорії; політичні відносини; політичні процеси, політичні актори; політичні інститути; громадянське суспільство; політичні трансформації; політичні комунікації; політична система; політична влада; військова та безпекова політика; політичні конфлікти на локальному, регіональному, національному та глобальному рівнях.</p> <p>Методи, методики та технології: кількісні та якісні методи політологічних досліджень, технології та інструментарій аналізу політичної сфери, сучасні цифрові технології.</p> <p>Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та програмні продукти, які застосовуються у практичній політичній діяльності та дослідній роботі у сфері політичних наук.</p>
Орієнтація освітньо-наукової програми	Освітньо-наукова програма орієнтована на отримання здобувачами знань, умінь і навичок в галузі політології. Практична складова є невід'ємною при вивченні політичних процесів.
Основний фокус освітньо-наукової програми	Освітньо-наукова програма орієнтована на підготовку кваліфікованих фахівців-політологів, які володіють базовим категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом політичної науки, знаннями політичної теорії та практики. Набуті компетентності можуть бути застосовані в експертно-аналітичній, політико-організаційній, консультаційній та громадській діяльності. Дослідник-початківець отримує повну підтримку при опрацюванні теми дослідження та підготовки практичної та теоретичної/методичної стратегії.
Особливості програми	<p>Освітня складова програми передбачає 48 кредитів ЄКТС, з них:</p> <ul style="list-style-type: none">• 36 кредитів ЄКТС для обов'язкових освітніх компонентів, у тому числі 3 кредити ЄКТС науково-педагогічної практики;• 12 кредитів ЄКТС передбачено для опанування вибіркового освітніх компонентів, що посилює цикл професійної підготовки. Вибіркова частина програми уможливує право вибору навчальних дисциплін, з врахуванням індивідуальних потреб аспірантів. <p>Наукова складова програми передбачає здійснення наукових досліджень під керівництвом наукового керівника з відповідним оформленням та публічним захистом одержаних результатів у вигляді дисертації. Ця складова програми охоплює 192 кредити ЄКТС і оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта.</p>

4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	<p>Посади згідно класифікатору професій України: Вища посадова особа (голова, генеральний секретар, секретар, президент, лідер, керівник та ін.), народний депутат (1110), представник МЗС (1120) політичної партії (1141.1). Вищі посадові особи (1143). Голова Центральної виборчої комісії (1210.1), Секретар Центральної виборчої комісії (1229.1), Законодавці, вищі державні службовці, керівники, менеджери (управителі). Керівники підприємств, установ, організацій (12): керівники підприємств, установ, організацій (Директор) (1210.1), керівники різних основних підрозділів (Начальник) (1229.1), керівники функціональних підрозділів (Начальник)(1231). Керівник науково-дослідного підрозділу (1237), головний фахівець науково-дослідного підрозділу (1237.1), Начальник (Завідувач) науково-дослідного підрозділу (1237.2), Керівник проектів та програм (1238), Керівник інших функціональних підрозділів (1239), Керівник малих підприємств (Директор) (13). Консультант (в апараті органів державної влади, виконкому) (2419.3). Професіонали: політолог, політичний оглядач (2443), викладачі вищих навчальних закладів (2310): Докторант, Доцент, Професор кафедри (2310.1), асистент, Викладач вищого навчального закладу (2310.2). Інші професіонали (23) (24)науковий співробітник, консультант (в апараті органів державної влади, виконкому), Консультант із суспільно-політичних питань (в партіях та інших громадських організаціях), лектор. Адміністративний помічник (3436).</p> <p>Місця працевлаштування. Посади наукових і науково-педагогічних працівників у наукових установах і закладах вищої освіти, працівників найвищої кваліфікації у дослідницьких та науково-експертних установах та організаціях, наукових консультантів в органах державної влади.</p>
Подальше навчання	<ul style="list-style-type: none">• освітньо-наукові програми на 8-ому рівні НРК України у споріднених галузях наукових знань;• освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі, за кордоном), що містять додаткові освітні компоненти;• здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<ul style="list-style-type: none">• Впровадження активних методів навчання, що забезпечують особистісно-орієнтований підхід і розвиток критичного мислення у аспірантів (лекційні курси, семінари, симуляційні ігри, тренінги, науковий проект тощо).• Самостійна робота з джерелами інформації у наукових бібліотеках України та за її межами, використання електронних ресурсів.• Консультування та керування науковим дослідженням аспірантів з боку наукового керівника.• Інформаційна підтримка участі аспірантів в конкурсах на отримання наукових стипендій і грантів.• Робота аспірантів у складі проектних груп, при виконанні держбюджетних та госпдоговірних тем.• Апробація результатів наукових досліджень у ході проведення науково-комунікативних заходів: конференції, семінари, «круглі столи», тренінги тощо.

Оцінювання	<p>Освітня складова програми. Система контролю оволодіння аспірантами дисциплінами освітньо-наукової програми складається з поточного та підсумкового видів контролю. Поточний контроль має на меті отримання оперативних даних про рівень знань аспірантів і якість сформованих компетентностей. Він передбачає застосування комплексу методів оцінювання: усне опитування, тестовий контроль, виконання проектних завдань, тощо. Підсумковий контроль знань у вигляді екзамену/заліку і проводиться як форма оцінювання рівня засвоєння аспірантом теоретичного та практичного матеріалу з окремою навчальною дисципліною.</p> <p>Наукова складова програми. Оцінювання наукової діяльності аспірантів здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку наукових праць, участь у наукових конференціях, підготовку окремих частин дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи аспіранта. Звіти аспірантів за результатами виконання індивідуального плану наукової роботи щопівроку затверджуються на засіданні кафедр та вченій раді факультету з відповідною рекомендацією.</p>
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері політології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в міжнародному середовищі.</p> <p>ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми політичних наук на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК01. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англійських наукових текстів за напрямом досліджень.</p> <p>ФК02. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в політичних науках та дотичних до неї міждисциплінарних напрямах і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з політичних наук та суміжних галузей.</p> <p>ФК03. Здатність застосовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері політичних наук, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в науковій та освітній діяльності.</p> <p>ФК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.</p> <p>ФК05. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері політичних наук, оцінювати та забезпечувати якість виконаних досліджень.</p>

	<p>ФК06. Здатність ініціювати та реалізовувати інноваційні комплексні проекти у сфері політичних наук та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їхньої реалізації.</p> <p>ФК07. Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан, тенденції розвитку політичних наук.</p> <p>ФК08. Здатність складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень та реєстрації прав інтелектуальної власності.</p> <p>ФК09. Здатність розкривати сутність політологічного знання і застосовувати це знання в професійній та громадській діяльності.</p>
7 - Програмні результати навчання	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з політичних наук та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, та отримання нових знань у сфері політичних наук та/або здійснення інновацій. ➤ ПРН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми політичних наук державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у провідних наукових виданнях. ➤ ПРН03. Розробляти та реалізовувати наукові та/або прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми політичних наук з врахуванням етичних, соціальних, економічних та правових аспектів. ➤ ПРН04. Формулювати проблеми, конструювати дизайн та використовувати кількісні та якісні методи під час проведення теоретичних та/або прикладних досліджень. ➤ ПРН05. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з політичних наук та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики. ➤ ПРН06. Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми. ➤ ПРН07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи. ➤ ПРН08. Організовувати і здійснювати освітній процес у галузі політичних наук, формувати його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти. ➤ ПРН09. Глибоко розуміти загальні принципи та методи соціально-поведінкових наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері політичних наук та у викладацькій практиці. ➤ ПРН10. Керувати дослідницькою та інноваційною діяльністю, організовувати роботу колективу дослідників. ➤ ПРН11. Складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності. ➤ ПРН12. Працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами (Scopus, Web of Science, Web of Knowledge, Astrophysics, PubMed, Mathematics, Springer, Agris, GeoRef та ін.). 	
8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Реалізацію освітньо-наукової програми забезпечують викладачі, які мають наукові ступені кандидата, доктора наук. Залучаються відомі вчені та провідні практики до проведення наукових семінарів, відкритих лекцій.
Матеріально-технічне забезпечення	Аспіранти повною мірою забезпечені матеріальними ресурсами для навчання та виконання досліджень. До їхніх послуг: <ul style="list-style-type: none"> - понад 30 тис. м² навчальних будівель; - окремий гуртожиток для аспірантів (понад 80 кімнат)

	<ul style="list-style-type: none"> - майже 1,5 млн. найменувань навчальної та наукової літератури в бібліотеці ДТЕУ; - 470 посадкових місць у читальних залах ДТЕУ, в тому числі у мультимедійній бібліотеці ДТЕУ, де забезпечено доступ до наукометричних баз даних SCOPUS, Web of Science; - 2000 робочих місць ПЕОМ із виходом в Інтернет + WiFi. Уся комп'ютерна техніка забезпечена базовим програмним забезпеченням, на комп'ютерах в лабораторіях кафедр інстальовано спеціальне програмне забезпечення, необхідне для проведення досліджень аспірантами; - лабораторія дистанційного навчання, в якій розміщено 966 освітніх курсів; - електронна платформа для комунікації аспірантів на базі Microsoft Office 365 тощо.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої програми з підготовки фахівців зі спеціальності 052 «Політологія» відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ офіційний веб-сайт містить інформацію про освітньо-наукові програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; ✓ необмежений доступ до мережі Інтернет; ✓ наукова бібліотека, SMART-бібліотека, читальні зали; ✓ онлайн ресурси МІА Освіта, MS Outlook та MS Teams 365; ✓ система дистанційного навчання ДТЕУ на платформі віртуального навчального середовища Moodle; ✓ навчальні і робочі плани; ✓ графіки навчального процесу; ✓ навчально-методичні комплекси дисциплін; ✓ дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів з дисциплін, програми практик.
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Згідно з договорами про співробітництво між ДТЕУ та закладами вищої освіти України, науковими установами.
Міжнародна кредитна мобільність	У межах договорів про співробітництво між ДТЕУ та закладами вищої освіти Франції, Великобританії, Польщі, Німеччини, в рамках яких здійснюється партнерський обмін. Навчання за напрямком КА1 з отриманням кредитів в університетах країн-членів Програми Еразмус+
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Іноземним здобувачам вищої освіти гарантуються всі права та свободи, у відповідності до діючого законодавства України і Статуту університету.

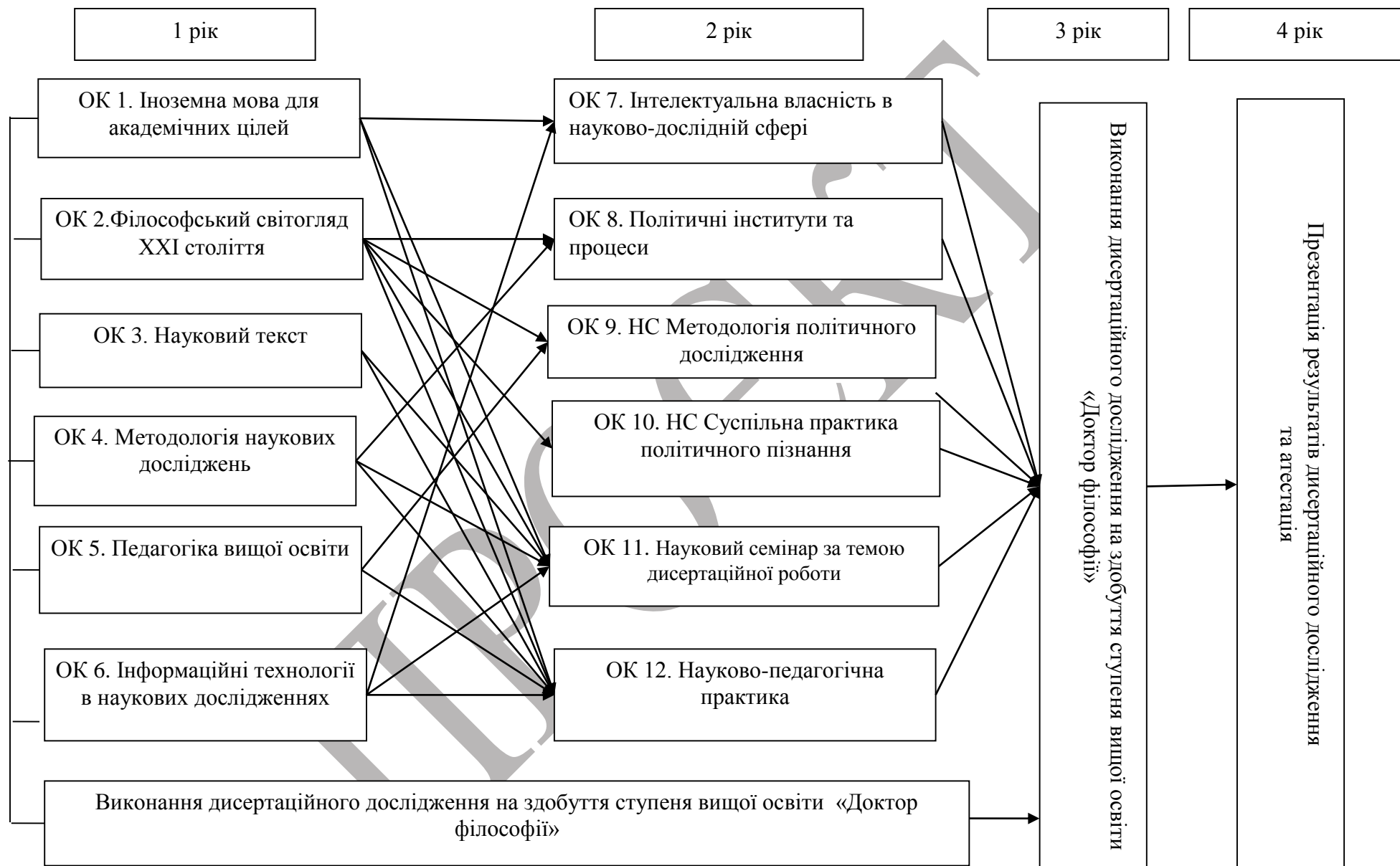
2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньо-наукової програми

Код н/д	Компоненти освітньо-наукової програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОНП			
OK1	Іноземна мова для академічних цілей	3	екзамен
OK2	Філософський світогляд XXI століття	3	екзамен
OK3	Науковий текст	3	екзамен
OK4	Методологія наукових досліджень	3	екзамен
OK5	Педагогіка вищої освіти	3	залік
OK6	Інформаційні технології в наукових дослідженнях	3	залік
OK7	Інтелектуальна власність в науково-дослідній сфері	3	залік
OK8	Політичні інститути та процеси	3	екзамен
OK9	Наукові семінари (Методологія політичного дослідження)	3	залік
OK10	Наукові семінари (Суспільна практика політичного пізнання)	3	залік
OK11	Науковий семінар за темою дисертаційної роботи	3	залік
OK 12	Науково-педагогічна практика	3	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		36	
Вибіркові компоненти ОНП			
ВК 13-16	Ораторське мистецтво	4 ВК по 3 кредити	залік
	Комерціалізація інтелектуальної власності		
	Математичне моделювання у наукових дослідженнях		залік
	Статистичні методи аналізу та прогнозування		
	Міжнародна статистика		
	Гуманітарна політика держави		залік
	Дипломатичні відносини України		
	Наукові семінари (Національні інтереси у світовій геополітиці та геоekonomіці)		залік
	Наукові семінари (Дипломатичний та діловий протокол та етикет)		
Інша освітня компонента за погодженням з науковим керівником			
Загальний обсяг вибірових компонент		12	
Загальний обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми		48 кредитів ЄКТС	
Підготовка дисертації (наукова складова)		156	
Презентація результатів дисертаційного дослідження та атестація		36	
Загальний обсяг освітньо-наукової програми		240	

ПРОЕКТ

2.2. Структурно-логічна схема ОНП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до кваліфікаційної роботи та її публічного захисту	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, яке пропонує розв'язання комплексної проблеми у сфері політичних наук або на її межі з іншими науками, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Обсяг основного тексту дисертації має становити 6,5 – 7,5 авторських аркушів. Дисертація має бути оприлюднена на офіційному сайті ДТЕУ.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми

	Обов'язкові компоненти ОНП												Наукова складова
	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	
ЗК01		+		+				+	+	+	+		+
ЗК02		+				+					+	+	+
ЗК03	+				+					+			+
ЗК04		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
ФК01	+		+			+							+
ФК02		+		+				+	+	+	+		+
ФК03				+		+						+	+
ФК04					+							+	+
ФК05				+		+		+	+	+	+		+
ФК06				+	+		+	+		+	+		+
ФК07		+		+				+	+	+	+		+
ФК08							+						+
ФК09								+	+	+	+		+

